

แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ 1

หน่วยที่ 1

รหัสวิชา 20001-1003 ธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ

สอนครั้งที่ 1 (1-1)

ชื่อหน่วย/เรื่อง ปฐมนิเทศ

จำนวนชั่วโมง 1 ชม.

แนวคิด

การศึกษาวิชานี้เป็นวิชาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อปลูกฝังให้พัฒนาตนเองเข้าสู่อาชีพอย่างสม่ำเสมอ และนำไปประยุกต์เพื่อวางแผนใช้ชีวิตประจำวันต่อไป และยังเป็นการให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะความชำนาญการเรียนรู้ด้านความรู้ ความสามารถเพื่อมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างเต็มที่ในการฝึกทักษะการปฏิบัติจริง เพื่อพัฒนาทักษะ ความรู้ และความสามารถรวมทั้งสติปัญญาเพื่อแก้ปัญหาได้ ผู้เรียนวิชานี้นอกจากจะได้ความรู้ที่ถูกต้องแล้ว สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันอีกด้วย

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. บอกจุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา และคำอธิบายรายวิชาตามหลักสูตรฯ ได้
2. บอกแนวทางวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้ได้
3. มีการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ครูสามารถสังเกตได้ขณะทำการสอนในเรื่อง

3.1 ความมีมนุษยสัมพันธ์	3.8 การละเว้นสิ่งเสพติดและการพนัน
3.2 ความมีวินัย	3.9 ความรักสามัคคี
3.3 ความรับผิดชอบ	3.10 ความกตัญญูกตเวที
3.4 ความซื่อสัตย์สุจริต	
3.5 ความเชื่อมั่นในตนเอง	
3.6 การประหยัด	
3.7 ความสนใจใฝ่รู้	

สมรรถนะรายวิชา

1. แสดงความรู้เกี่ยวกับหลักการวางแผนเป้าหมายชีวิตด้วยวงจรควบคุมคุณภาพ ธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ หลักการจัดการทางการเงิน หลักการบริหารงานคุณภาพและเพิ่มผลผลิตเบื้องต้น และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
2. จัดทำแผนธุรกิจอย่างง่าย
3. ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการวางแผนและดำเนินงาน
4. ประยุกต์ใช้หลักการบริหารงานคุณภาพและเพิ่มผลผลิตในการวางแผนและดำเนินงาน

สาระการเรียนรู้

1. บอกจุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา และคำอธิบายรายวิชาตามหลักสูตรฯ ได้
2. บอกแนวทางวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้ได้

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูผู้สอนแนะนำจุดมุ่งหมายที่ผู้เรียนจะได้จากหลักสูตร โดยกำหนดให้ผู้เรียนทุกคนต้องมีความรู้ ความสามารถและมีทักษะในการประกอบอาชีพทุกประเภท
2. ผู้เรียนยกตัวอย่างอาชีพที่ตนเองชอบและต้องการที่จะประกอบอาชีพในอนาคต

ขั้นสอน

1. ผู้เรียนกับผู้สอน ช่วยกันอภิปรายลักษณะต่าง ๆ ของการนำ PDCA มาใช้ครั้งแรก โดย Walter Shewhart เพื่อใช้ควบคุมกระบวนการทางสถิติของบริษัท Bell Laboratory ที่สหรัฐอเมริกา ต่อมา W. Edward Deming ได้เผยแพร่ความรู้วงจรเดมมิ่งอย่างกว้างขวาง ซึ่งในปัจจุบันมีอิทธิพลต่อประชาชนมาก เนื่องจากเป็นอาชีพหนึ่งที่จะช่วยให้ประชาชนทุกคนทุกระดับมีอาชีพที่สามารถดำรงอยู่ได้ ดังนั้น การประกอบอาชีพจึงจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพนั้นให้มาก เพื่อนำมาประกอบเป็นข้อมูลของอาชีพได้
2. ผู้เรียนรับฟังคำชี้แจงสังเขปรายวิชาและการวัดประเมินผล ชักถามข้อปัญหาพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนวิชานี้

ขั้นสรุปและการประยุกต์

1. ผู้เรียนวางแผนการเป็นผู้ประกอบการ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับงานในชีวิตประจำวันที่เป็น โดยทั่วไป ซึ่งทุกคนจะต้องวางแผนการทำงานต่าง ๆ ในอนาคต

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน วิชาธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ ของสำนักพิมพ์เอมพันธ์
2. สื่อ Power Point, สื่อคอมพิวเตอร์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์
3. กิจกรรมการเรียนการสอน

หลักฐาน

1. บันทึกการสอน
2. ใบชี้ครายชื่อ
3. แผนจัดการเรียนรู้
4. การตรวจประเมินผลงาน

การวัดผลและการประเมินผล

วิธีวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
2. ประเมินพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
3. สังเกตพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
4. การสังเกตและประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะ

อันพึงประสงค์

เครื่องมือวัดผล

1. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
2. แบบประเมินพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
3. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยครูและ

นักเรียนร่วมกันประเมิน

เกณฑ์การประเมินผล

1. เกณฑ์ผ่านการสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล ต้องไม่มีข้อปรับปรุง
2. เกณฑ์ผ่านการประเมินพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม คือ ปานกลาง (50 % ขึ้นไป)
3. เกณฑ์ผ่านการสังเกตพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม คือ ปานกลาง (50% ขึ้นไป)
4. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คะแนนขึ้นอยู่กับ

การประเมินตามสภาพจริง

กิจกรรมเสนอแนะ

แนะนำให้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจประเภทต่าง ๆ เพื่อนำมาวางแผนการเป็นผู้ประกอบการ

แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ 1 (ต่อ)

รหัสวิชา 20001-1003 ธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ

ชื่อหน่วย/เรื่อง การวางแผนเป้าหมายชีวิตด้วยวงจรควบคุมคุณภาพ

หน่วยที่ 1

สอนครั้งที่ 1 (2-3)

จำนวน 2 ชม.

แนวคิด

การวางแผนเป้าหมายชีวิตด้วยวงจรควบคุมคุณภาพ ทำให้แต่ละบุคคลมีการวางแผนที่ดีให้กับตนเอง และช่วยป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในชีวิต รวมทั้งช่วยลดความสับสนในการทำงาน ลดการใช้ทรัพยากรให้มีความพอดี และลดความสูญเสียในรูปแบบต่างๆ สามารถทำให้การทำงานมีการตรวจสอบเป็นระยะ ส่งผลให้การปฏิบัติงานมีความรัดกุมและรอบคอบ อีกทั้งยังมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. แสดงความรู้เกี่ยวกับการวางแผนด้วยวงจรการควบคุมคุณภาพ
2. แสดงความรู้เกี่ยวกับการนำ PDCA ไปใช้
3. แสดงความรู้เกี่ยวกับการวางแผนเป้าหมายชีวิต
4. แสดงความรู้เกี่ยวกับหลักการวางแผนเป้าหมายชีวิตด้วยวงจรควบคุมคุณภาพ
5. มีการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ครูสามารถสังเกตได้ขณะทำการสอนในเรื่อง

- 5.1 ความมีมนุษยสัมพันธ์
- 5.2 ความมีวินัย
- 5.3 ความรับผิดชอบ
- 5.4 ความซื่อสัตย์สุจริต
- 5.5 ความเชื่อมั่นในตนเอง
- 5.6 การประหยัด
- 5.7 ความสนใจใฝ่รู้
- 5.8 การละเว้นสิ่งเสพติดและการพนัน
- 5.9 ความรักสามัคคี
- 5.10 ความกตัญญูกตเวที

สมรรถนะรายวิชา

1. แสดงความรู้เกี่ยวกับหลักการวางแผนเป้าหมายชีวิตด้วยวงจรควบคุมคุณภาพ ธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ หลักการจัดการทางการเงิน หลักการบริหารงานคุณภาพและเพิ่มผลผลิตเบื้องต้น และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
2. จัดทำแผนธุรกิจอย่างง่าย
3. ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการวางแผนและดำเนินงาน
4. ประยุกต์ใช้หลักการบริหารงานคุณภาพและเพิ่มผลผลิตในการวางแผนและดำเนินงาน

สาระการเรียนรู้

1. การวางแผนด้วยวงจรการควบคุมคุณภาพ
2. การนำ PDCA ไปใช้
3. การวางแผนเป้าหมายชีวิต
4. การวางแผนเป้าหมายชีวิตด้วยวงจรควบคุมคุณภาพ

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูผู้สอนชี้ให้ผู้เรียนได้เห็นความสำคัญของการเป็นผู้ประกอบการ จะช่วยทำให้ผู้เรียน มีทักษะและประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจของตนเองได้มากขึ้น สามารถสร้างอาชีพและมีรายได้มากขึ้น
2. ครูเน้นให้ผู้เรียนเห็นว่า วงจร PDCA ได้รับความนิยมนมากโดยเฉพาะในประเทศญี่ปุ่น ซึ่งได้ให้ความสำคัญกับพื้นฐานการบริหารงานให้เกิดคุณภาพ 2 อย่าง คือ การสื่อสาร และความร่วมมือร่วมใจจากทุกคนในหน่วยงาน โดยผู้บริหารเป็นผู้กำหนดแผนงาน แต่จะสื่อสารผ่านช่องทางหัวหน้างานและพนักงานตามลำดับขั้น เป้าหมายจะถูกกำหนดขึ้นตามความเหมาะสมที่เป็นไปได้
3. ครูแนะนำให้ผู้เรียนนำวงจร PDCA สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้กับชีวิตของแต่ละบุคคลได้ทุกเรื่อง เช่น การตั้งเป้าหมายการทำงานในแต่ละวัน การตั้งเป้าหมายในวัยเกษียณ การตั้งเป้าหมายออมเงินส่วนบุคคล เป็นต้น
4. ผู้เรียนยกตัวอย่างการนำวงจร PDCA มาประยุกต์ใช้ได้กับชีวิตของบุคคลและองค์กร

ขั้นสอน

5. ครูผู้สอนอธิบายการวางแผนด้วยวงจรการควบคุมคุณภาพ โดยใช้แผนสี่ประกอบ พร้อมยกตัวอย่าง กรณีศึกษา และสื่ออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องประกอบเพื่อสื่อความหมายสาระสำคัญของเนื้อหาให้เข้าใจยิ่งขึ้น โดย PDCA คือ วงจรการควบคุมคุณภาพ หรือ วงจรเดมิ่ง ประกอบด้วย

P=Plan คือ การวางแผนงานจากวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่ได้กำหนดขึ้น

D=Do คือ การปฏิบัติตามขั้นตอนในแผนงานที่เขียนไว้อย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง

C=Check คือ การตรวจสอบผลการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนของแผนงานว่ามีปัญหาอะไรเกิดขึ้น จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงแก้ไขแผนงานในขั้นตอนใด

A=Action คือ การปรับปรุงแก้ไขส่วนที่มีปัญหา หรือถ้าไม่มีปัญหาใดๆ ก็ยอมรับแนวทางการปฏิบัติตามแผนงานที่ได้ผลสำเร็จ เพื่อนำไปใช้ในการทำงานครั้งต่อไป

6. ครูแสดงความรู้เกี่ยวกับการนำ PDCA ไปใช้ โดยวงจรการควบคุมคุณภาพสามารถนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตให้ประสบความสำเร็จได้ ดังนี้

6.1 การวางแผน (Plan) คือ การวางแผนชีวิต โดยจะต้องทราบว่าตนเองนั้นอยากทำอะไร ต้องการอะไร แล้วจึงตั้งเป้าหมาย และวิธีการในการดำเนินชีวิตให้ชัดเจนซึ่งเป้าหมายของชีวิต แต่ละคนจะมีความแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ การวางแผนครอบคลุมถึงการกำหนดเรื่องที่ต้องการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึงการพัฒนาสิ่งใหม่ๆ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ฯลฯ พร้อมกับพิจารณาว่ามีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลใดบ้างเพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนั้น โดยระบุวิธีการเก็บข้อมูลให้ชัดเจน จะต้องวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้ แล้วกำหนดทางเลือกในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง การวางแผนช่วยให้คาดการณ์สิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคต และช่วยลด ความสูญเสียต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ ซึ่งช่วยให้รับรู้สภาพปัจจุบันพร้อมกับกำหนดสภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต ด้วยการผสานประสบการณ์ ความรู้และทักษะโดยการวางแผนมีดังนี้

1.1 การวางแผนเพื่ออนาคต เป็นการวางแผนสำหรับสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตหรือกำลังจะเกิดขึ้น บางสิ่งบางอย่างก็ไม่สามารถควบคุมได้ แต่เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมไว้ล่วงหน้า

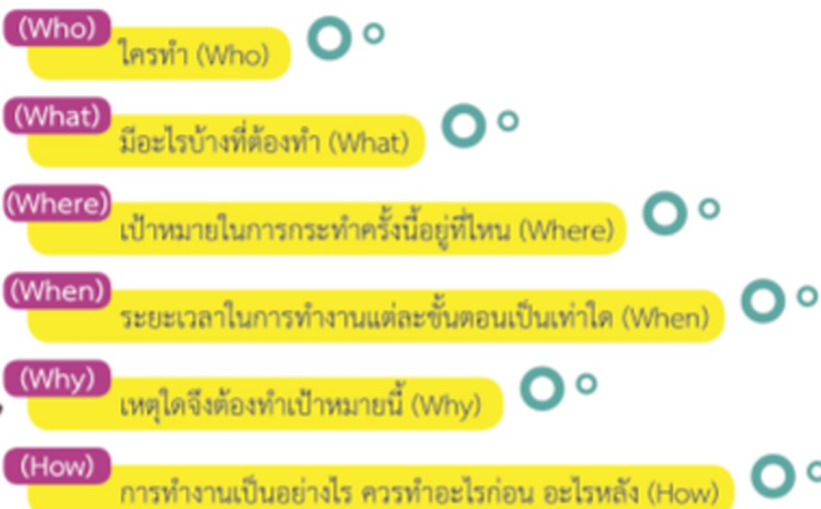
1.2 การวางแผนเพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง เป็นการวางแผนเพื่อเปลี่ยนแปลงสภาพที่เกิดขึ้นในปัจจุบันเพื่อสภาพที่ดีขึ้น ซึ่งสามารถควบคุมผลที่เกิดขึ้นได้ด้วยการเริ่มต้นเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ปัจจุบัน

ลำดับขั้นในกระบวนการวางแผนประกอบด้วย

1. การกำหนดวัตถุประสงค์
2. พัฒนาข้อตกลงที่เป็นตัวกำหนดขอบเขตในการวางแผน
3. พิจารณาข้อจำกัดต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นในการวางแผน
4. พัฒนาทางเลือก
5. ประเมินทางเลือก เพื่อเลือกสิ่งที่เป็นไปได้สูงสุด
6. เปลี่ยนแปลงแผนสู่การปฏิบัติ

-ครูบอกเทคนิคในการวางแผนที่ดี เพื่อให้ผู้เรียนนำไปประกอบธุรกิจ ดังนี้

การวางแผนที่ดีนั้น ต้องวิเคราะห์สถานการณ์ 5W1H ดังนี้

-ผู้เรียนบอประโยชน์ของการวางแผน ซึ่งการวางแผนงานจะช่วยทำให้มีการเตรียมความพร้อมเมื่อได้ปฏิบัติงานจริง ดังนี้

- 1) การศึกษา เป็นการวางแผนศึกษาข้อมูล วิธีการในการประกอบอาชีพธุรกิจ เช่น ความต้องการของตลาด ข้อมูลวัตถุดิบ ข้อมูลทรัพยากรที่มีอยู่หรือเงินทุน
- 2) การเตรียมงาน เป็นการวางแผนการเตรียมงานด้านสถานที่ การออกแบบผลิตภัณฑ์ ความพร้อมของบุคลากร อุปกรณ์ เครื่องจักร วัตถุดิบ

3) การดำเนินงาน เป็นการวางแผนทางการปฏิบัติงานของแต่ละฝ่าย เช่น ฝ่ายการตลาด ฝ่ายผลิต ฝ่ายการเงินและบัญชี เป็นต้น

4) การประเมินผล เป็นการวางแผนหรือเตรียมการประเมินผลงานอย่างเป็นระบบ เช่น ประเมินจากยอดขาย ประเมินจากการสำรวจความคิดเห็นของลูกค้า เป็นต้น

6.2 การปฏิบัติตามแผน (DO) คือ การทำตามแผนที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ด้วยความตั้งใจมุ่งมั่น พยายาม

ทั้งนี้ การปฏิบัติเป็นการลงมือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตามทางเลือกที่ได้กำหนดไว้ในขั้นตอนการวางแผน ซึ่งต้องตรวจสอบระหว่างการปฏิบัติว่าได้ดำเนินไปในทิศทางที่ตั้งใจหรือไม่ พร้อมกับสื่อสารให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ และติดตามการปฏิบัติกันอย่างสม่ำเสมอ เพื่อศึกษาถึงความเป็นไปได้และหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในระหว่างการปฏิบัติ เพื่อจะมั่นใจได้ว่าการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้จะเกิดความผิดพลาดน้อยที่สุด

-ผู้เรียนบอกประโยชน์ของการปฏิบัติตามแผน ช่วยให้ทราบขั้นตอน วิธีการและสามารถเตรียมงานได้ล่วงหน้า ดังนั้น การปฏิบัติงานก็จะเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยไม่มีปัญหาหรืออุปสรรคเกิดขึ้น

6.3 การตรวจสอบ (Check) คือ การประเมินเป้าหมายชีวิตที่วางแผนไว้ว่าสามารถปฏิบัติได้สำเร็จหรือไม่ และต้องปรับปรุงหรือแก้ไขอย่างไรบ้างจึงจะทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิต ทั้งนี้ การตรวจสอบเป็นการประเมินผลที่ได้รับจากการปฏิบัติ (DO) โดยการตรวจสอบทำให้ทราบว่าในการปฏิบัตินั้นสามารถบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ สิ่งสำคัญก็คือ ต้องรู้ว่าจะตรวจสอบอะไรบ้างและมีความสม่าเสมอมากน้อยเพียงใด ข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบจะเป็นประโยชน์ในขั้นตอนต่อไป

-ผู้เรียนประโยชน์ของการตรวจสอบ ในการตรวจสอบผลการดำเนินงาน ควรมีหลักดังนี้

1. ตรวจสอบจากเป้าหมายที่กำหนดไว้
2. มีเครื่องมือที่เชื่อถือได้
3. มีเกณฑ์การตรวจสอบที่ชัดเจน
4. มีกำหนดเวลาการตรวจสอบที่แน่นอนและชัดเจน
5. บุคลากรที่ตรวจสอบนั้นต้องได้รับการยอมรับจากทุกฝ่าย จึงดำเนินงานต่อไปได้

6.4 การปรับปรุงแก้ไข (Act) คือการนำเอาผลการประเมินมาปรับปรุง และ/ หรือพัฒนาวิธีการทำให้ชีวิตประสบความสำเร็จมากขึ้น ทั้งนี้ เป็นการดำเนินงานให้เหมาะสมซึ่งจะพิจารณาผลที่ได้จากการตรวจสอบซึ่งมี 2 กรณี คือ ผลที่เกิดขึ้นเป็นไปตามแผนที่วางไว้ หรือไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ ถ้าผลที่เกิดขึ้นเป็นไปตามแผนที่วางไว้ ก็จะนำแนวทางหรือกระบวนการปฏิบัตินั้นมาจัดทำให้เป็นมาตรฐาน พร้อมทั้งหาวิธีที่จะปรับปรุงให้ดีขึ้น ซึ่งอาจจะบรรลุเป้าหมายได้เร็วกว่าเดิมและเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่า รวมทั้งทำให้คุณภาพดีขึ้นก็ได้ ถ้าหากไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ก็ควรจะนำข้อมูลที่รวบรวมไว้มาวิเคราะห์และพิจารณาว่าจะดำเนินการอย่างไรต่อไป

7. ผู้เรียนบอกประโยชน์ของการปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น เมื่อมีการปรับปรุงแก้ไข คุณภาพก็จะเกิดขึ้น การปรับปรุงแก้ไขจะนำไปสู่การเริ่มต้นทำงานอย่างมีประสิทธิภาพในรอบใหม่ของวงจร และช่วยให้สามารถคาดการณ์ปัญหาหรือความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้

8. ครูแสดงความรู้เกี่ยวกับการวางแผนเป้าหมายชีวิต โดยการวางแผน หมายถึง การกำหนดสภาพ หรือสถานการณ์ที่คาดหวังว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยกำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

9. ครูอธิบายว่าเป้าหมายในชีวิต (Life Goals) หมายถึง สิ่งที่ตนเองให้ความสำคัญ และปรารถนา จะให้เกิดขึ้นในอนาคต และเป็นแรงจูงใจให้ตนเองมีพลังมุ่งไปสู่อนาคต การมีเป้าหมายในชีวิตจะช่วยให้ มนุษย์ใช้ชีวิตอย่างมีความหมาย มีความหวังและมีทิศทางที่จะมุ่งไปสู่อนาคต เพราะการมีเป้าหมายจะ เป็นตัวบ่งชี้ว่าคุณคนนั้นต้องการอะไรบ้าง จะมีชีวิตอยู่เพื่ออะไร เพื่อใคร และเพื่อที่จะทำอะไร

10. ครูอธิบายการวางแผนเป้าหมายชีวิต หมายถึง การตั้งเป้าหมายชีวิตของบุคคลที่ได้วางแผนไว้ ด้วยวิธีการที่เหมาะสมเพื่อนำตนเองไปสู่เป้าหมายของชีวิตในอนาคต เป็นการ วางเป้าหมายไว้ว่าจะต้องตั้งตัว สร้างฐานะให้ได้ โดยเรียนให้จบและประกอบอาชีพที่สุจริต ซึ่งการ วางเป้าหมายในชีวิตของแต่ละบุคคล จะแตกต่างกันไปเพื่อให้การดำเนินชีวิตมีคุณภาพ ได้แก่ การ วางแผนเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย การวางแผนเกี่ยวกับการศึกษา การวางแผนเกี่ยวกับอาชีพ เช่น แพทย์ วิศวกร ตำรวจ ทหาร นักธุรกิจ เกษตรกรรม ชวนา ชาวไร่ เป็นต้น การวางแผนเกี่ยวกับการใช้ จ่ายในแต่ละเดือน การวางแผนที่จะปฏิบัติความดี การดำเนินชีวิตให้อยู่ในกรอบศีลธรรม การวางแผน เกี่ยวกับการสร้างครอบครัวในอนาคต เป็นต้น

11. ครูให้ผู้เรียนวางแผนเป้าหมายชีวิต ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นที่บุคคลทุกคนต้องให้ความสำคัญในการ รู้จักวางแผนชีวิตของตนเองอย่างมีขั้นตอน มีวิธีการที่เหมาะสมกับสถานะของบุคคล และพยายาม ดำเนินการโดยปฏิบัติทุกวิถีทางที่จะนำพาชีวิตให้ประสบความสำเร็จ แต่เมื่อดำเนินชีวิตที่มีการวางแผน แล้วเกิดปัญหาและอุปสรรค บุคคลนั้นก็สามารถหาจุดบกพร่องที่เกิดขึ้น แล้วนำมาพิจารณาทบทวน ขั้นตอน เพื่อแก้ไข พัฒนาปรับปรุงให้ชีวิตของบุคคลมีคุณภาพ และเกิดประสิทธิภาพในการดำเนินชีวิตให้ มีความสุข หากทุกชีวิตมีการวางแผนเพื่อเป้าหมายของชีวิต ก็จะส่งผลให้ประสบความสำเร็จในชีวิต

12. ครูแบ่งเป้าหมายชีวิตของบุคคลได้ 3 ระดับ คือ

1) การวางแผนเป้าหมายชีวิตขั้นต้น เป็นการวางแผนตั้งเป้าหมายของชีวิตโดยมุ่งมั่นฝึกฝน ตนเอง ให้บรรลุเป้าหมายชีวิตว่าจะต้องเรียนให้จบ มีอาชีพ มีฐานะที่ดีให้ได้ ด้วยองค์ประกอบต่างๆ เช่น การประพฤติตนเป็นคนดี และตั้งเป้าหมายว่าจะประกอบอาชีพอะไร เช่น ครู พยาบาล ตำรวจ ทหาร ชวนาหรืออื่นๆ

2) การวางแผนเป้าหมายชีวิตขั้นกลาง เป็นการตั้งเป้าหมายของชีวิตว่าต้องพยายามตั้งตัวและ สร้างฐานะของตนเอง มีชีวิตคู่ มีชีวิตครอบครัวที่ดี ไม่ย่อท้อ รู้จักการสร้างคุณค่าให้ชีวิตด้วยการขยัน ตั้งใจทำความดี เอื้ออาทร มีเมตตาต่อผู้อื่น ซึ่งเป็นเป้าหมายชีวิตสูงสุด

3) การวางแผนเป้าหมายชีวิตขั้นสูงสุด เป็นการตั้งเป้าหมายของชีวิตที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อตนเอง และบุคคลอื่น คือการตั้งใจดำเนินชีวิตให้ประสบความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนหน้าที่การงาน ชีวิตครอบครัว และตั้งใจปฏิบัติธรรมโดยการตั้งใจทำความดี หมั่นให้ทาน รักษาศีลฝึกสมาธิเพื่อให้จิตใจผ่องใส เกิดปัญญา เพื่อรักษาเป้าหมายของชีวิตให้มั่นคงทุกด้าน ถ้าทุกคน ไม่มีการวางแผนเป้าหมายชีวิตแล้ว ก็ยากที่จะทำให้ตนเองประสบความสำเร็จได้เป้าหมาย เป็นเครื่องมือชี้ทิศทางเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงชีวิตของแต่ละบุคคล ซึ่งแต่ละคนอาจมีเป้าหมายแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับอาชีพ รายได้ ความรับผิดชอบในครอบครัวของแต่ละบุคคล

13. ผู้เรียนบอกเป้าหมายของบุคคลมีดังนี้

1) เป้าหมายที่ไม่เป็นตัวเงิน ได้แก่ วัฒนธรรมประเพณี สังคม การเมือง กฎหมาย ความรู้สึก เป็นต้น อาจจะมีค่าสำคัญมากกว่าตัวเงินก็ได้

2) เป้าหมายที่เป็นตัวเงิน เป็นเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับเงินโดยตรง ซึ่งทำให้แต่ละบุคคลนั้นมีความเป็นอยู่ดีขึ้น หากมีการวางแผนการเงินที่ดีจะทำให้เป้าหมายของแต่ละบุคคลประสบความสำเร็จได้

14. ผู้เรียนบอกความแตกต่างของเป้าหมายที่เป็นตัวเงินและเป้าหมายที่ไม่เป็นตัวเงิน ดังนี้

เป้าหมายที่ไม่เป็นตัวเงิน	เป้าหมายที่เป็นตัวเงิน
1. ความรู้สึก ความรัก ความผูกพัน เป็นต้น	1. การออม
2. ความสุขที่ได้รับจากครอบครัว	2. การลงทุน
3. การช่วยเหลือสังคม	3. การเกิดรายได้
4. การเมือง	4. การควบคุมค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันของบุคคล
5. วัฒนธรรมนิยมประเพณี	

15. ผู้เรียนบอกสิ่งที่ต้องพิจารณาในการกำหนดเป้าหมายชีวิต ดังนี้

1) ตั้งเป้าหมายที่แน่นอนและชัดเจน ควรคำนึงถึงผลที่จะได้รับว่าเป็นไปตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่

2) เป้าหมายต้องมีความเป็นไปได้ ควรมีการศึกษาความเป็นไปได้ก่อน หากคิดว่าเหมาะสม และสามารถทำได้ตามเป้าหมายที่วางไว้จึงลงมือปฏิบัติ การกำหนดเป้าหมายในลักษณะนี้จึงไม่มีความเป็นไปได้ คือไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงได้

3) เป้าหมายนั้นควรจัดลำดับก่อนหลังให้แน่นอน

16. ครูอธิบายกระบวนการวางแผนชีวิต มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การตั้งเป้าหมายชีวิต เป็นแนวทางในการวางแผนการดำเนินชีวิตของตนเองเพื่อให้บรรลุได้ตามเป้าหมายที่ต้องการ เช่น ต้องการเรียนให้จบการศึกษาสูงสุดในชีวิต ต้องกำหนดว่าจะจบการศึกษาเมื่อไหร่ จะประกอบอาชีพอะไร จะหารายได้เท่าไร และหามาได้อย่างไร เป็นต้น

ขั้นที่ 2 การวางแผนเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ เมื่อได้ตั้งเป้าหมายแล้ว ก็ต้องมีการกำหนดแผนงานเพื่อระบุวิธีที่ต้องปฏิบัติตามแผน เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เช่น เมื่อจบการศึกษาแล้วก็ต้องเลือกอาชีพใดอาชีพหนึ่ง ที่จะสร้างรายได้ เพื่อนำมาเลี้ยงตนเองและครอบครัว โดยอาจวางแผนเลือกอาชีพไว้มากกว่า 1 อาชีพก็ได้

ขั้นที่ 3 ประเมินทางเลือก ควรมีการประเมินว่าควรจะต้องตัดสินใจเลือกอาชีพใดที่เหมาะสมกับตนเองมากที่สุดโดยเน้นที่ความสนใจและชอบในอาชีพนั้น รวมทั้งความสามารถที่จะสร้างรายได้ให้ชีวิตของตนเองมีความสุขได้อย่างพอเพียง เช่น เลือกประกอบอาชีพทำร้านอาหาร นำรายได้ส่วนหนึ่งมาเก็บไว้เป็นเงินออมเพื่อใช้ในวัยเกษียณ อีกส่วนหนึ่งอาจจะนำมาใช้จ่ายส่วนตัวและค่าใช้จ่ายในร้านอาหาร เป็นต้น

ขั้นที่ 4 การตัดสินใจ หากการวางแผนตามขั้นที่ 1 ถึงขั้นที่ 3 เป็นไปตามเป้าหมาย ก็สามารถตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพได้ แต่หากไม่ประสบความสำเร็จก็ต้องยกเลิกหรือถ้าต้องการที่จะประกอบอาชีพอื่นๆ ก็ต้องปรับเปลี่ยนการวางแผนทางการประกอบอาชีพใหม่

17. ครูอธิบายหลักการวางแผนเป้าหมายชีวิต โดยก่อนจะเริ่มต้นทำสิ่งใดก็ควรจะต้องกำหนดเป้าหมายที่ต้องการไว้ล่วงหน้าเสมอ เพราะเป้าหมายเป็นเครื่องมือที่กำหนดทิศทางให้ทราบว่าสิ่งที่คาดหวังและต้องการทำให้สำเร็จได้นั้นมีเพียงใด การวางแผนเป้าหมายในชีวิตจึงควรจะต้องกำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้บรรลุผลสำเร็จ แต่เป้าหมายที่ได้นั้นควรจะต้องกำหนดตามหลัก SMART ดังนี้

- **S = Specific** คือ จะต้องมีความชัดเจน และเฉพาะเจาะจง เช่น กำหนดเป้าหมายว่าอีก 3 ปี ถ้าหากเรียนจบระดับปริญญาตรีแล้วจะทำงานเพื่อหารายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัว
- **M = Measurable** คือ สามารถวัดผลและประเมินผลได้ เช่น กำหนดเป้าหมายไว้ว่าจะเข้าอบรมหลักสูตรระยะสั้น “การเป็นผู้ประกอบการ” ภายใน 3 เดือน
- **A = Acceptable** คือ สามารถยอมรับได้ เช่น ต้องการจะสร้างธุรกิจร้านขายกาแฟภายใน 1 ปี โดยศึกษาความเป็นไปได้ของตนเอง และสภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
- **R = Realistic** คือ เป้าหมายนั้นต้องอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง เช่น ต้องการจะออกกำลังกายทุกเช้าและเย็น หรือต้องการจะไปพักผ่อนในวันหยุด
- **T = Timely** คือ เป้าหมายนั้นต้องมีการกำหนดเวลาแน่นอน ถ้าไม่มีกรอบเวลาจะทำให้ความมุ่งมั่นลดลง และอาจจะทำให้เป้าหมายนั้นช้าลง

18. ผู้เรียนวางแผนเป้าหมายชีวิตด้วยวงจรควบคุมคุณภาพตามกรณีศึกษาที่ครูกำหนดให้

19. ผู้เรียนเขียนเป้าหมายในชีวิตสูงสุดว่าต้องการที่จะทำอะไรบ้างในขณะที่ยังมีชีวิตอยู่โดยกำหนดเป้าหมายไว้ 5 เรื่อง พร้อมทั้งลำดับขั้นในกระบวนการวางแผนประกอบด้วย

- 1) การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายของชีวิต
- 2) พัฒนาข้อตกลงที่เป็นตัวกำหนดขอบเขตในการวางแผนของชีวิต

- 3) พิจารณาข้อจำกัดต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นในการวางแผนชีวิต
- 4) พัฒนาทางเลือกในการดำเนินชีวิต
- 5) ประเมินทางเลือก เพื่อเลือกสิ่งที่เป็นไปได้สูงสุดของชีวิต
- 6) เปลี่ยนแปลงแผนสู่การปฏิบัติจริง

20. ผู้เรียนเขียนเป้าหมายในชีวิตเกี่ยวกับการเรียนของตนเองให้เสร็จภายใน 5 ปี

21. ผู้เรียนวางแผนชีวิตด้วยการนำเอาหลัก PDCA มาประยุกต์ใช้ โดยอาจจะเป็นการวางแผนด้านการศึกษา หรือการประกอบอาชีพก็ได้ แต่ต้องสอดคล้องกับวงจรคุณภาพ PDCA

ขั้นสรุปและการประยุกต์

22. ครูสุ่มตัวอย่างให้ผู้เรียนให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุผลที่ต้องการวางแผนเป้าหมายชีวิตด้วยวงจรควบคุมคุณภาพ

23. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปการวางแผนเป้าหมายชีวิตด้วยวงจรควบคุมคุณภาพ โดยให้ทำกิจกรรมใบงานและกรณีศึกษาตามที่ครูมอบหมาย

24. สรุปโดยการถาม-ตอบ เพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและประเมินผู้เรียนตามแบบฟอร์มต่อไปนี้

ชื่อผู้เรียน	ประสบการณ์พื้นฐานการเรียนรู้			วิธีการเรียนรู้
	ความรู้	ทักษะ	ผลงาน	
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน วิชาธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ ของสำนักพิมพ์เอมพันธ์
2. รูปภาพ
3. กิจกรรมการเรียนการสอน
4. สื่ออิเล็กทรอนิกส์, PowerPoint
5. แบบประเมินผลการเรียนรู้

หลักฐาน

1. บันทึกการสอนของผู้สอน
2. ใบเช็ครายชื่อ
3. แผนจัดการเรียนรู้
4. การตรวจประเมินผลงาน

การวัดผลและการประเมินผล

วิธีวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
2. ประเมินพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
3. สังเกตพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
4. ตรวจสอบกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมนำความรู้
5. ตรวจสอบแบบประเมินผลการเรียนรู้
6. ตรวจสอบกิจกรรมใบงาน
7. การสังเกตและประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะ

อันพึงประสงค์

เครื่องมือวัดผล

1. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
2. แบบประเมินพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (โดยครู)
3. แบบสังเกตพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (โดยผู้เรียน)
4. แบบประเมินผลการเรียนรู้
5. แบบประเมินกิจกรรมใบงาน
6. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยครู

และผู้เรียนร่วมกันประเมิน

เกณฑ์การประเมินผล

1. เกณฑ์ผ่านการสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล ต้องไม่มีช่องปรับปรุง
2. เกณฑ์ผ่านการประเมินพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม คือ ปานกลาง (50 % ขึ้นไป)
3. เกณฑ์ผ่านการสังเกตพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม คือ ปานกลาง (50% ขึ้นไป)
4. แบบประเมินผลการเรียนรู้มีเกณฑ์ผ่าน 50%

5. แบบประเมินกิจกรรมใบบางมีเกณฑ์ผ่าน 50%

6. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คะแนนขึ้นอยู่กับ
กับการประเมินตามสภาพจริง

กิจกรรมเสนอแนะ

ผู้เรียนวางแผนเป้าหมายชีวิตด้วยวงจรควบคุมคุณภาพ และทำกิจกรรมใบบาง

ใบงานที่ 1.2

เรื่อง การวางแผนเป้าหมายในการศึกษา

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

คำชี้แจง ให้เขียนเป้าหมายในชีวิตเกี่ยวกับการเรียนของตนเองให้เสร็จภายใน 5 ปี

1.การศึกษาเล่าเรียน.....

.....

◆เป้าหมาย.....

◆ระยะเวลา.....

การศึกษาเล่าเรียน.....

.....

◆เป้าหมาย.....

◆ระยะเวลา.....

การศึกษาเล่าเรียน.....

.....

◆เป้าหมาย.....

◆ระยะเวลา.....

2.การทำงาน.....

.....

.....

◆เป้าหมาย.....

.....

◆ระยะเวลา.....

.....

3.การดูแลครอบครัว (พ่อแม่ ญาติพี่น้อง และคู่ชีวิต)

.....

◆เป้าหมาย.....

.....

◆ระยะเวลา.....

4.อื่น ๆ ◆การพักผ่อน

.....

◆การทำประโยชน์เพื่อสังคม

.....

ใบงานที่ 1.3

เรื่อง เขียนเป้าหมายในชีวิตของตนเอง

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

คำชี้แจง ให้เขียนเป้าหมายที่เป็นจริงในชีวิตของตนเอง รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นในชีวิต

① การดำเนินชีวิตในปัจจุบัน (เขียนบรรยายสภาพชีวิตความเป็นอยู่ในปัจจุบัน)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

• ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินชีวิต

.....

.....

.....

② เป้าหมายในชีวิตที่ต้องการในอนาคต

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรคที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

• เป็นสิ่งที่สามารถแก้ไขได้

.....

.....

.....

• เป็นสิ่งที่ไม่สามารถแก้ไขได้

.....

.....

.....

ใบงานที่ 1.4

เรื่อง เป้าหมายในชีวิตของตนเอง

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

คำชี้แจง ให้กำหนดเป้าหมายในชีวิตของตนเอง ดังหัวข้อต่อไปนี้

1.เป้าหมายด้านการศึกษา	4.เป้าหมายด้านการเงิน
2.เป้าหมายด้านการทำงาน	5.เป้าหมายด้านอื่น ๆ(ระบุ)
3.เป้าหมายด้านครอบครัว

ใบงานที่ 1.5

เรื่อง เป้าหมายในการประกอบอาชีพ

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

คำชี้แจง ให้วางแผนประกอบอาชีพใดอาชีพหนึ่งที่ตนเองสนใจและชอบ โดยวางแผนต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 นักเรียนจะตั้งเป้าหมายอย่างไรก่อนที่จะเลือกประกอบอาชีพ (เขียนระบุตามที่ตั้งใจไว้)

.....

ขั้นที่ 2 นักเรียนจะวางแผนงานเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติอย่างไร (วางแผนที่เป็นไปได้)

.....

ขั้นที่ 3 นักเรียนจะมีวิธีการประเมินทางเลือกอย่างไรบ้าง

.....

ขั้นที่ 4 นักเรียนมีวิธีในการตัดสินใจอย่างไร

.....

ใบงานที่ 1.6

เรื่อง การวางแผนเป้าหมายชีวิตด้วยวงจร PDCA

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนวางแผนชีวิตด้วยการนำเอาหลัก PDCA มาประยุกต์ใช้ โดยอาจจะเป็นการวางแผนด้านการศึกษา หรือการประกอบอาชีพก็ได้ แต่ต้องสอดคล้องกับวงจรคุณภาพ PDCA

① Plan (P).....

.....

.....

.....

② Do (D)

.....

.....

.....

③ Check (C)

.....

.....

.....

④ Action (A)

.....

.....

.....

